

اداره کل آموزش و پرورش استان سیستان و بلوچستان
آموزش و پرورش شهرستان زابل

مهر آموزشگاه

سال تحصیلی 1401-02	پایه: دوازدهم	رشته:	آزمون درس: فارسی (3)
امتحان نوبت اول	مدت آزمون:	ساعت آغاز آزمون:	تاریخ آزمون:
نام دبیر:	شماره:	نام پدر:	نام و نام خانوادگی:

ردیف	بارم	قلمرو زبانی (7 نمره)	1
		1- معنی واژه های مشخص شده را بنویسید. الف) <u>بطی</u> در آب روشنایی ستاره می دید. <u>مرغابی</u>	
		ب) عصاره <u>ی</u> تاکی به قدرت او، شهد <u>فائق</u> شده. <u>برگزیده</u> , <u>برتر</u>	
		پ) باش بخواند، باز <u>اعراض</u> فرماید. <u>روی گرداندن از کسی یا چیزی</u> , <u>روی گردان</u>	
	1	ت) به خدا رسیدن <u>فرض</u> است. <u>لازم</u> , <u>ضروری</u> , آنچه خداوند بر بندگانش واجب کرده است.	
		2- در ترکیب های زیر، غلط املایی را بیابید و شکل درست آن ها را بنویسید. درختان را به خلعت نوروزی، <u>غبای</u> سبز ورق، در برگرفته و اطفال شاخ به <u>غدوم</u> موسم ربيع کلاه شکوفه بر <u>قدوم</u> <u>قنا</u> سرنهاده.	
		محبت، چون به <u>قايت</u> رسید آن را عشق خوانند. پس عشق، از <u>بحر</u> <u>این</u> معنی، فرض راه آمد.	
	1	3- واژه درست را انتخاب کنید. الف) تا وارهی از دم (<u>ستوران</u> <u>سطوران</u>)	
		ب) آیین طریق از نفس پیر (<u>معغان</u> , <u>مقان</u>) گرفت.	
		پ) ما را (<u>فراغتی</u> , <u>فرقانی</u>) است که جمشید جم نداشت	
		ت) در چهار سالگی پشت (<u>غاش</u> , <u>قاش</u>) زین نشستم	
	1	4- با توجه به عبارت زیر، به سؤالات پاسخ دهید. «هرگه که یکی از بندگان گنهکار پریشان روزگار، دست انابت، به امید اجابت به درگاه حق، جلّ و علا بر دارد، ایزد تعالی در او نظر نکند، باش بخواند، باز اعراض فرماید.»	
		الف) نقش ضمیر (ش) در کلمه «بازش» را بنویسید. (0/25) <u>مفوع</u>	
		ب) یک ترکیب اضافی، در عبارت مذکور بیابید. (0/5) <u>امید اجابت - دست انابت - درگاه حق</u>	
		پ) نقش دستوری واژه «باز» چیست؟ (0/25) <u>قید</u>	

1	5- با توجه به بیت زیر، به سؤالات ، پاسخ دهید.
1	گفت: می باید تو را به خانه‌ی قاضی برم الف) یک ترکیب اضافی پیدا کنید. (0/5) خانه‌ی قاضی
1	ب) بیت بالا، چند جمله دارد؟ (0/5) جمله
1	6- با توجه به بیت های زیر به پرسش ها پاسخ دهید.
1	از سیم به سر یکی کله خود ز آهن به میان یکی کمربند ای مشت زمین بر آسمان شو بر وی بنواز ضربتی چند الف- در بیت اول نوع حذف را مشخص کنید . معنوی
1	ب- در بیت دوم کاربرد فعل «شو» استنادی است یا غیر استنادی غیراستنادی
1	7- در گروه های اسمی زیر، نوع «وابسته وابسته» ها را مشخص کنید.
1	الف- قلب آن کویر صفت مضاف‌الیه
1	ب- امتحان نسبتا ساده قید صفت
1	8- نوع «را» را در مصraع های زیر مشخص کنید.
1	الف- چشم و گوش را آن نور نیست. ب- آن کسی را که در این ملک سلیمان کردیم. را به عنوان نشانه مفعولی را در معنای برای و از نوع حرف اضافه
1	9- آرایه های ادبی عبارت های زیر را توضیح دهید. (هر کدام 2 آرایه)
1	الف- یک روز دنیایی به روم چشم داشت و از آن چشم می زد. دنیا مجاز از مردم دنیا / چشم داشتن کنایه از الگوگرفتن
1	ب- در سوم سرد این عقل بی درد پژمرد! سوم سرد: متناقض‌نما / سرد و درد جناس ناهمسان
1	10- مفهوم نمادین هر یک از موارد خواسته شده را بنویسید.
1	ای مرغ سحر ! عشق ز پروانه نماد عاشق واقعی بیاموز نماد عاشق مبنی و مدعی عشق کان سوخته را جان شد و آواز نیامد
1	11- در بیت زیر، دو آرایه مشخص کنید.
1	هر که بی روزی است، روزش دیر شد هر که جز ماهی ز آبش سیر شد سیر و دیر جناس ناهمسان
1	12- آرایه استعاره را در بیت زیر، مشخص کنید.
1	از سیم به سر یکی کله خود ز آهن به میان یکی کمربند سیم استواره از برف کله خود استعاره از برف قله کوه کمربند استعاره از سنگ‌های تیره میانه کوه

13- نام پدیدآورندگان آثار زیر را بنویسید.

1

ب: تمہیدات عین اقضات همدانی

الف: کویر علی شریعتی

14- بیت های ناتمام زیر را کامل کنید. (شعر حفظ)

.....
بیداری ستاره در جشم جویاران

الف- ای مهریان تر از برگ در بوسه های باران

باید که خاک درگه اهل هنر شوی

ب-
گر در سرت همای وصال است حافظه

قلمرو فکری (8 نمره)

15- ابیات و عبارت های زیر را به نثر روان بنویسید.

الف) شرط انصاف نباشد، که تو فرمان نبری. (0/5) اینکه تو از خداوند پیروی نکنی، مطابق عدل و انصاف نیست.

ب) در خبر است از سرور کائنات و مفخر موجودات. (0/5) در حدیثی از بزرگ تمام موجودات و مایه افتخار هستی آمده است

پ) در غم ما روزها بی گاه شد. (0/5) عمر ما در غم عشق به پایان رسید.

ت) بخوش چو شرزه شیر ارغند (0/5) مانند شیری خشمگین و عصبانی فریاد بزن.

ث) یکی از صاحبدلان سر به جیب مراقبت فرو برد و در بحر مکاشفت مستغرق شده (1)

یکی از عارفان که در حال توجه تمام و کامل به خداوند و مشغول پی بردن به حقایق بود.

آری نداشت غم که غم بیش و کم نداشت.

ج) هرگز دلم برای کم و بیش غم نداشت

هرگز برای کم و زیاد بودن مادیات غصه نخوردہ ام، چون این غم و غصه را نداشتم گویی که اصلاً غمی نداشتم.

16- با توجه به بیت های زیر، موارد خواسته شده را بنویسید. (1 نمره)

«نی نی تو نه مشت روزگاری ای کوه نی ام ز گفته خرسند»

از درد ورم نموده یک چند «تو قلب فسرده زمینی

الف- چرا شاعر از گفته خود پشیمان می شود؟ چون دماوند در مقابل ظلم سکوت پیشه کرده است.

ب- چرا دماوند ورم نموده است؟ به علت ظلم و ستم و درد و اندوه

17- مقصود نویسنده از عبارت زیر، چیست؟ (0/5)

چه خوش گفته اند که «امپراتوری های بزرگ هم، مانند آدم های ثروتمند معمولاً از سوء هاضمه، می میرند.»
علت سقوط پادشاهی های بزرگ، کشورگشایی و جنگ طلبی زیاده از حد آن ها بوده است.

18- نویسنده در عبارت زیر، در مورد تقابل عشق و عقل چه نظری دارد؟ (0/5)

«سودای عشق از زیرکی جهان بهتر ارزد و دیوانگی عشق بر همه عقل ها فزون آید»

شاعر عشق و متعلقاتش را برعقب برتری می دهد.

19- مفهوم کلی هر بیت را بنویسید. (1)

از ریشه بنای ظلم برکند (لزوم نابودی ظلم و ریشه های ...)

الف-برکن زین این بنا که باید

بیرون نمی توان کرد حتی به روزگاران (جادوگر عشق در دل عاشق)

ب-گفتی: به روزگاران مهری نشسته، گفتم:

20- مولانا در ابیات زیر چه افرادی را توصیف کرده است؟ (0/5)

بدحالان: افرادی که سیر و سلوکشان به سمت حق کند است.

جفت بدحالان و خوش حالان شدم

الف) من به هر جمعیتی نالان شدم

خوشحالان: افرادی که سیر و سلوکشان به سمت حق تند است.

پس سخن کوتاه باید والسلام

ب) در نیابد حال پخته هیچ خام

خام: افرادی که از عشق بهرهای نداشته اند.

نایابی دنیا و مقام های دنیوی

21- پیام شاعر در بیت زیر چیست؟ (0/5)

کی بود؟ کجا بود؟ کی اش نهادند؟

«کاووس کیانی که کی اش نام نهادند»